

OPGEPAST!

VEILIG VERKEER LESSEN

DOOR

G. de LANG

Gep. Hoofdcommissaris van Politie

∫

N. V. DE MODERNE BOEKHANDEL INDONESIË

STICHTING INDISCHE DOCUMENTEN

E.L.P.

Hollandia - Stead

OPGEPAST!

no 2
[Handwritten signature]

VEILIG VERKEER LESSEN

DOOR

G. de LANG

Gep. Hoofdcommissaris van Politie

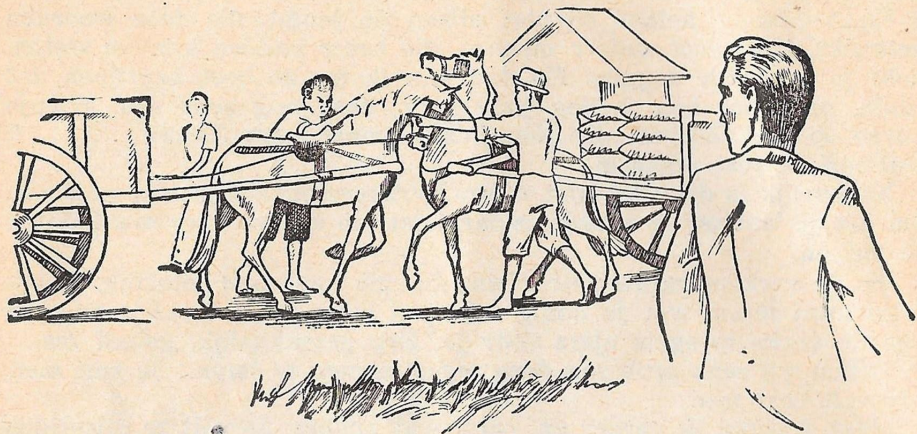
∫

N.V. DE MODERNE BOEKHANDEL IN INDONESIA

doen. Alles, precies zoals men dat zelf wilde. Men zou niemand hinderen. Er zou vrijheid zijn, heerlijke vrijheid.

Maar nu komt er een andere familie wonen, ook met een paard en wagen. Och het land is erg groot. Dus ook die familie heeft vrijheid. Doen alles zoals ze dat zelf willen.

Maar op een goede dag komen ze elkaar tegen. De een wijkt links uit en de andere rechts. En natuurlijk zijn ze tegen elkaar opgereden. Er is heel wat stuk gegaan. We zullen maar hopen, dat er niemand gewond bij geraakt is.

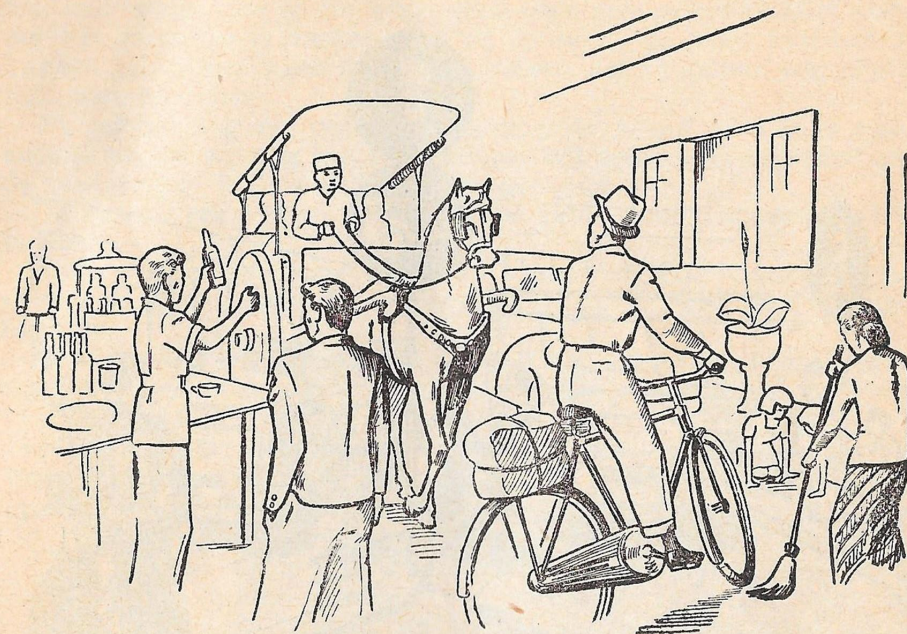
Nu, je begrijpt wel, ze hebben toen heel wat woorden gehad. Ze hebben misschien wel een robbertje gevochten, want niemand bekent graag zijn ongelijk. Weet je wel dat je daar ook lef voor moet hebben. Ik bedoel niet om te vechten, maar om eerlijk te bekennen: „ik was fout”.

Maar die twee wagens zijn tegen elkaar opgereden. De families vonden het natuurlijk erg vervelend, dat er zoveel stuk was gegaan. En toen hebben ze een afspraakje gemaakt: „Als we elkaar nog weer eens tegenkomen, dan wijken we beiden links uit en dan gebeurt er niets”.

En daarmee hebben we dan de eerste regel van het verkeer geleerd: „Houd Links!”

Is het nu zo vreselijk erg om nu werkelijk volgens dat afspraakje links te houden?

Maar nu wonen in dat land heel veel mensen, veel meer dan twee families, en als die allemaal nu eens precies deden, wat ze zelf wilden dan hoef ik je niet te zeggen hoe een straat er wel uit zou zien. Overal kapotte wagens en overal vechtpartijtjes.

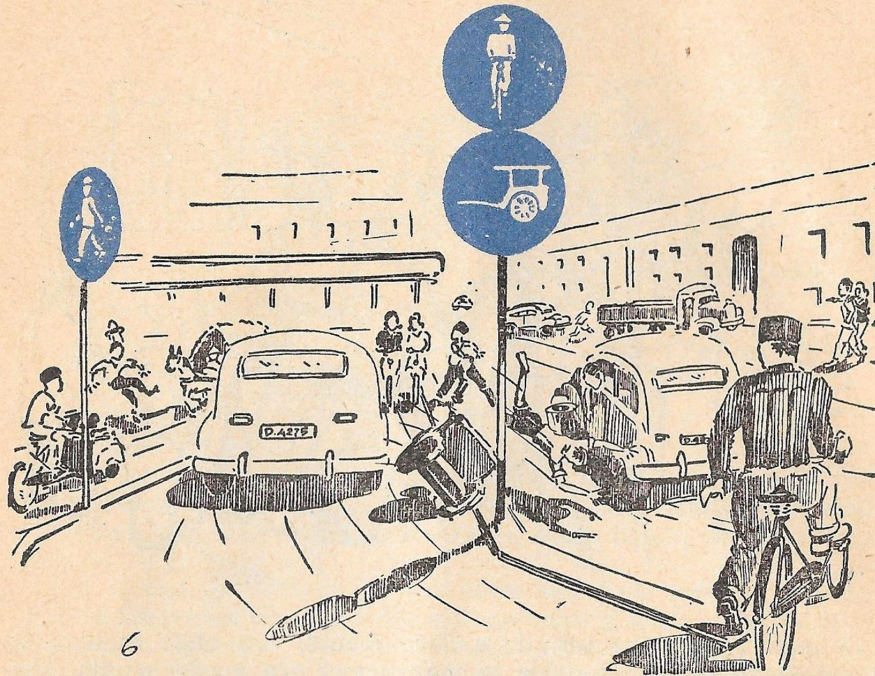

De een wijkt links uit, de andere rechts, een blijft midden op straat staan om een praatje te maken met een goede kennis. Misschien is er wel iemand die midden op de weg een stoel plaatst, om daar zijn krant te lezen. Ja, dat zou toch maar kunnen gebeuren. Iedereen zou toch alles kunnen doen wat hij zelf wilde..... Maar er zou ook iemand kunnen zijn, die naar de dokter zou willen gaan omdat een huisgenoot zwaar ziek was. Die zou er niet door kunnen komen, behalve, wanneer hij erg sterk was en iedereen tegen de grond sloeg die hem in de weg stond en niet opzij wilde gaan.

En moeten wij nu zo over straat gaan? Hoe zou het dan moeten met de kleintjes en de zwakken? Je voelt zelf wel, dat kan nu eenmaal niet.

Er moeten dus afspraakjes komen, zo iets van dit mag niet en dat moet zo! Precies als met de regels van elk spel. En als je nu niet doet, zoals dat in een spel geregeld is, ben je dan een branie? Of ben je een valsspeler?

Maar nu begrijp je ook, dat het niet mogelijk is, zo maar onder elkaar afspraakjes te maken, wat er wel en wat er niet moet gebeuren. Er zouden zoveel verschillende afspraakjes worden gemaakt, dat er toch niets van terecht zou komen.

Nu laat de Regering wel straten en pleinen en wegen maken, maar ze wil ook, dat iedereen die straten en wegen en pleinen zal kunnen gebruiken, voor het doel, waarvoor zij gemaakt zijn: om er over te lopen, of te rijden, op fietsen, in auto's, in wagens, in betja's. En daarvoor zijn nu de verschillende regels gemaakt.

Laat ons nu samen eens gaan kijken, wat er alzo geregeld is.

Wel, zoals ik al zei, er zijn op de weg allerlei soorten mensen. Weggebruikers noemen wij die. Daaronder verstaan we voetgangers, fietsers, autorijders, motorrijders, mensen met handkarren enz. En er zijn voor al die weggebruikers regels gemaakt. Niet alleen om het mogelijk te maken, dat zij de weg, die voor iedereen is, kunnen gebruiken, maar óók om te maken, dat zij andere weggebruikers niet hinderen.

Nu zal het nog wel een tijdje duren, vóór je zelf auto leert rijden en dan praten we nog wel eens samen. Wij zullen dus beginnen met de voetganger. Wat is er voor hem geregeld?

De eerste regel ken je reeds, die geldt voor iedereen: „links houden”.

Als je dus iemand tegenkomt, dan wijk je uit naar links. Maar dat geldt ook voor de auto, die jou tegenkomt die wijk ook naar links uit.

Als je pas uit Holland komt, is dat wel wat vreemd, want daar wijk iedereen rechts uit. Maar daar moet je dan maar even aan wennen.

De 2e regel is: **Loop op het voetpad.** Ja, als je daar even over nadent, dan is dat ook heel natuurlijk. Op de rijweg zijn auto's, fietsen en betja's en die mogen weer niet op het voetpad komen.

Hoe weet je nu waar het voetpad is? Later leer ik je de verkeersborden lezen en begrijpen, maar hier is alvast het bordje dat aanwijst waar het voetpad is. En als dat bordje er niet staat, zie je het vanzelf wel. Er is dan een verhoogde rand langs de rijweg. Dat weggedeelte noemt men het trottoir.

Als er geen voetpad is, dan moet je op de berm lopen en als die er óók niet is, ja, dan zal je wel op de gewone rijweg moeten lopen. Maar dan op de uiterste linkerkant, helemaal op het randje van de weg, dáár hinder je het snelle verkeer het minst.

Hoe moet je nu op dat voetpad lopen? Dat is heel eenvoudig, zó eenvoudig, dat, als ik het je zeg, je zult denken natuurlijk, hoe kan het anders! **In geen geval met zoveel personen naast elkaar, dat voor anderen geen plaats meer is, om te kunnen lopen.**

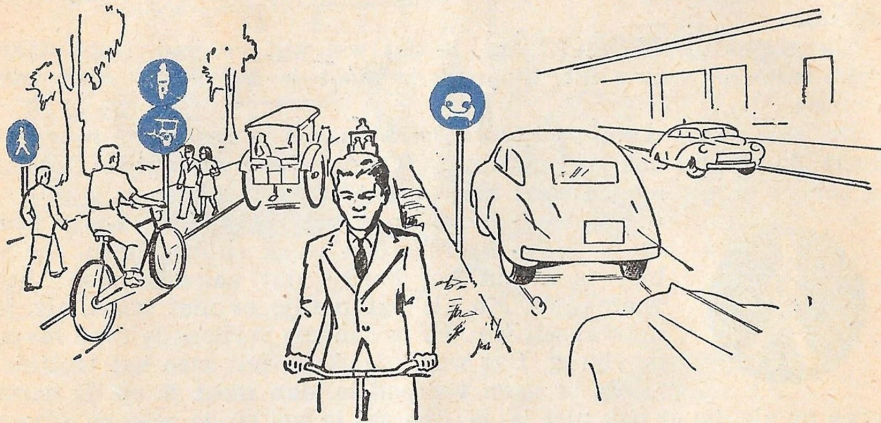
Ja, en toch wordt hiertegen nog al eens gezondigd. Dat doen jullie meisjes ook, je weet wel, als je zo vreeeeselijk veel te vertellen hebt en gezellig arm in arm over de straat gaat. Zo een hele sliert van babbelende meisjes Ja, ik weet wel, het is vreselijk leuk. Het

is vreselijk belangrijk te horen van wat Zij toen zei en Ik toen zei en wat Zij toen dacht en Ik toen dacht. Maar daar is het voetpad niet voor! Er zijn nog andere mensen, die daar ook over willen lopen. Dat is dus afgesproken: die verhalen vertellen we ergens anders. Thuis, gezellig in de tuin. Het voetpad moet blijven: **voetpad voor iedereen.**

LES 2.

We hebben het de vorige keer gehad over het voetpad. Je weet nu, dat auto's, fietsen, betja's en andere voertuigen niet op het voetpad mogen komen, die moeten op de rijweg blijven. „Maar”, hoor ik je al vragen, „mag ik dan nooit op de rijweg komen?”

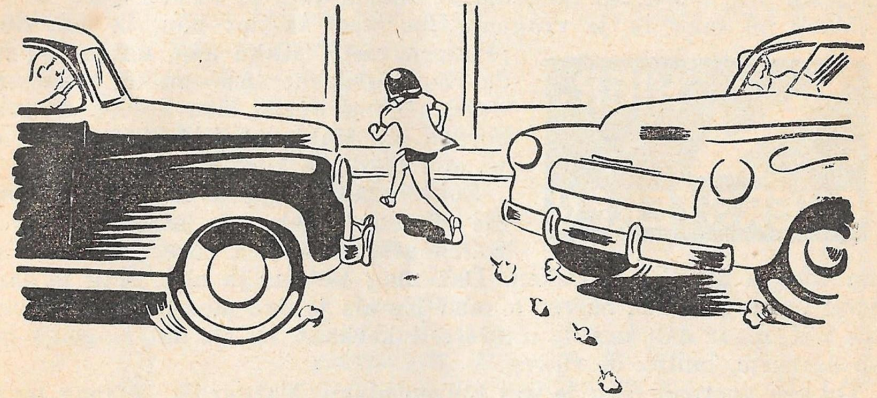
Natuurlijk wel, het zou anders toch te gek worden. Als je aan de ene kant van de weg was, zou je nooit aan de andere kant kunnen komen. Neen, dat gaat natuurlijk niet. Maar ook hier is een regel voor gemaakt: je moet zo kort mogelijk op het weggedeelte zijn, waar je niet op thuishoort. Je steekt dus over, langs de kortste weg, dat is de rechte weg. Niet schuin oversteken, want die weg is langer. Geloof me maar, als je al een beetje meetkunde hebt geleerd, weet je dat ik gelijk heb.

zijn vaart verminderen. Hij moet je tijd geven om over te steken.

Als een autobestuurder ziet dat je wilt oversteken, dan moet hij

Hoort U dat, mijnheer de chauffeur! Ik spreek hier wel over de plichten van de voetganger, maar ook U heeft Uw plichten tegenover hem.

En dan nog iets. Steek nooit over, zonder behoorlijk te hebben uitgekeken dat je kunt oversteken. Je zou aangereden kunnen worden, ofwel er schuld aan hebben dat een auto, voor jou uitwijkend, of plotseling remmend, tegen een andere auto op zou rijden. En denk er wel aan, aangereden te worden is heus niet leuk. Ik ken meisjes en jongens die, tengevolge van een aanrijding voor hun hele verdere leven kreupel zijn, om van erger maar te zwijgen.

En bovendien, als je schuldig bevonden wordt — en er is veel stuk gegaan — dan zou het wel eens kunnen gebeuren, dat je de schade zou moeten betalen uit je spaarpot. Of uit Vader's spaarpot en ook dat is niet leuk, vraag het Vader eens!

Als je nu eerst naar rechts kijkt of je wel kunt oversteken, dan vlug naar het midden van de weg loopt en dan naar links kijkt, kom je veilig en wel aan de overkant. Geen aanrijding, geen schade betalen, gezond van lijf en leden, en een vette spaarpot. Daarvoor is het toch wel waard, deze kleine moeite te nemen.

En nu een lastige vraag: „Zou het wel kunnen gebeuren, dat je alleen naar rechts, of alleen naar links moet kijken?” Weet je het al? Nog niet? Wie weet het wel? Niemand?

Nou, dan zal ik het je zeggen. Het is trouwens helemaal niet lastig hoor! Als je een weg oversteekt met éénrichtingsverkeer. Je weet wel, een heel smalle weg, of een gedeelte van een brede, dubbele weg, waarop de auto's maar in één richting mogen rijden. Nu als je zo'n

weg oversteekt, kijk je alleen maar naar één zijde, dat kan dus alleen rechts of alleen links zijn. Begrijp je?

Op heel drukke wegen is het oversteken, zoals ik je dat zonet heb uitgelegd, ook niet mogelijk. Het zou nog te gevaarlijk zijn. En bovendien, als iedereen op zo'n drukke weg maar overstak waar hij wilde, zouden de auto's niet meer kunnen rijden. Dat gaat dus ook niet.

Op zulke drukke wegen heeft men een andere regeling gemaakt. Er worden bepaalde plaatsen aangewezen, waar de mensen zich verzamelen om, zodra dat mogelijk is, samen over te steken.

Maar nu hoor ik je vragen „Hoe weet ik dat nou, ik ken die plaatsen niet!” Kalm aan, natuurlijk is daaraan gedacht. Als zulke plaatsen worden aangewezen, dan komen er ook borden bij. Makkelijk hè! Hiernaast zie je zo'n bord. Je kunt toch wel lezen!

Zoëven had ik het over die mijnheer, die zomaar midden op straat stil zou willen staan, midden tussen de auto's, om met iemand te spreken. Dat mag natuurlijk niet. Mag je dan nooit op de weg stil blijven staan? En als je dan moe bent? Natuurlijk wel, maar dan aan de uiterste linkerkant, en als dat mogelijk is, op de berm, buiten de rijweg.

Op een voetpad mag je wel blijven staan. Natuurlijk, je mag toch wel voor een winkelruit blijven staan om al dat mooie te bekijken. Maar altijd zó, dat je andere mensen niet hindert. Dáár mag je dus wel met andere mensen spreken. Maar denk er steeds aan, de weg is voor iedereen.

Dan zijn er nog een paar regelingen voor alle weggebruikers, dus ook voor de voetganger.

Ik heb het al eerder gezegd, we hebben een weg om die als weg te gebruiken. Dat is duidelijk. Maar dan wordt het ook duidelijk wat het betekent, dat men niets mag doen dat de veiligheid of de vrijheid van het verkeer in gevaar zou kunnen brengen, of het wegdek zou kunnen beschadigen.

Mooi gezegd hè! En wat betekent die mooie regel nou?

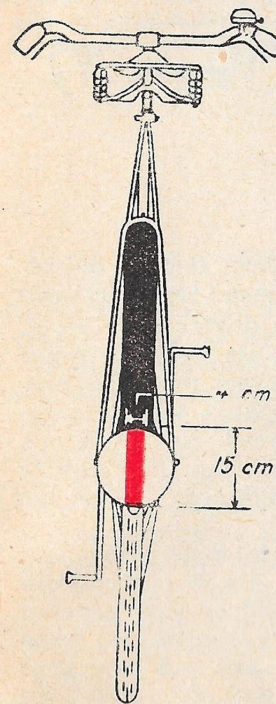
Je mag niets doen, waardoor andere mensen de weg niet meer veilig zouden kunnen gebruiken. Bijvoorbeeld. Hard rijden op een weg als een school uitgaat. Zich niet storen aan het drukke verkeer en toch maar doorrijden, ook al is dat niet mogelijk. Slingerend over de

weg rijden. Door het verkeer hollen. Gaten in het wegdek maken om er bijv. goalpalen in te zetten. Met platte banden in een auto rijden, waardoor de weg stuk kan gaan. Begrijp je het nu?

Je moet op de weg ook altijd uitwijken — en voldoende uitwijken — voor mensen, die voor jou niet kunnen uitwijken. Ik bedoel hiermede mensen, die aan de weg werken, aan telefoondraden of aan de waterleiding. Stel je eens voor, dat deze mensen steeds moesten uitwijken. Ze zouden dan steeds moeten ophouden en hun werk zou nooit klaar komen.

Je wijkt ook uit voor gebrekkige mensen. En natuurlijk moet je ze zoveel als je kunt helpen. Nu ja, dat doet een flinke jongen altijd. Het zou erg laf zijn om het niet te doen.

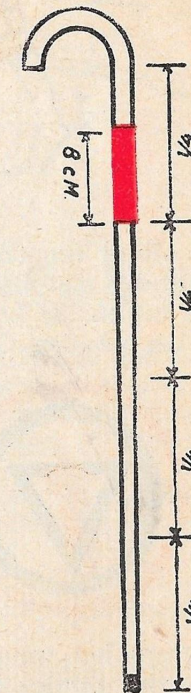
Nu is het makkelijk te zien of iemand kreupel is of niet goed kan lopen. Maar er zijn mensen, waarvan je het gebrek niet zoo gemakkelijk kunt ontdekken. Ik bedoel hiermede dove mensen. Dove mensen

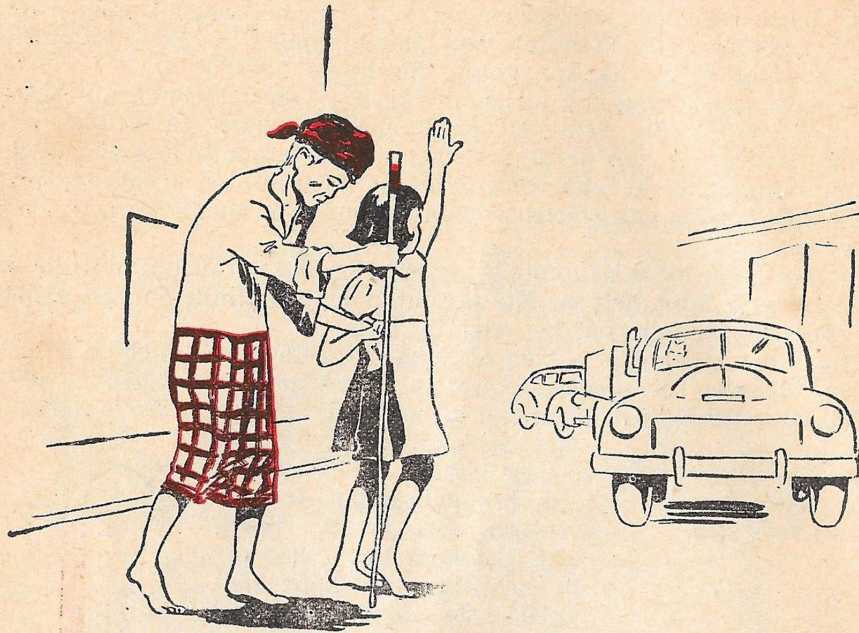

moeten op hun fiets een bordje hebben. Dit bordje is aan het achterspatbord bevestigd. Als je dat teken ziet, betekent het: „Pas op, ik ben doof, ik hoor niet goed”. Je moet dus heel voorzichtig zijn als je iemand met dit bordje voor je uit ziet rijden.

Er zijn nog andere gebrekkige mensen, waaraan je het ook niet onmiddellijk kunt zien, blinde mensen bijvoorbeeld. Blinde mensen moeten een stok bij zich hebben van dit model: Als je dit dus ziet, ben je erg behulpzaam en beleefd.

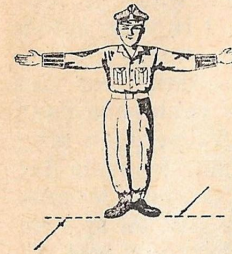
Beleefd moet je natuurlijk altijd zijn, niet alleen tegen gebrekkige mensen. Hoe zou je het vinden, als een andere jongen onbeleefd zou zijn tegen je Moeder?

Als er een ongeluk op straat is gebeurd, probeer dan te helpen. Doe dan niet alsof je zelf een politie-agent bent, maar tracht gewoon te helpen. Je kunt bijvoorbeeld de politie en de dokter opbellen of laten opbellen. Geef een teken, een waarschuwing als er een gewonde op de grond ligt. Help zoveel mogelijk, probeer het nummer te onthouden van de auto, die na de aanrijding wegreed. En als je een dokter ziet, roep hem dan aan. Een dokter heeft ook een plaatje op zijn auto. Je ziet het hiernaast afgebeeld.

Dan is er nog iets dat je moet weten, en wel, wat je moet doen als het stopteken wordt gegeven. Het stopteken kan gegeven worden door een rood bord, waarop met witte letters het woord „stop” geschreven staat. Je ziet ook wel eens groene, gele en rode lampen. De rode lamp betekent ook „stop”. En

als er geen bord en geen lampen zijn, dan wordt het stopteken gegeven door een agent.

Als je nu een agent ziet, die met zijn gezicht of zijn rug naar je toe staat, met beide armen uitgestrekt — dus zoals dit plaatje aangeeft — dan betekent dat ook „stop”.

Wat moet je doen? Als je op het voetpad blijft mag je naar **links** of naar **rechts** gaan maar je mag de **rijweg niet oversteken**.

Moet je over de rijweg gaan, dan moet natuurlijk ook de voetganger halt houden.

Je blijft dan wachten op de rand van het trottoir, totdat de agent het „oprijteken” geeft, zoals de agent op dit plaatje. Dit teken kan ook worden gegeven met het bord, waarvan je in dat geval het woord „stop” niet meer ziet. De groene lamp betekent ook, dat je rustig kunt doorlopen. En hiermede heb ik je dan alles verteld, wat er van de voetganger te vertellen is.

LES 3.

In de beide voorgaande lessen hebben we het alleen over voetgangers gehad. Nu gaan we eens iets zeggen dat bestemd is voor de fietser. En over de fietser. Dat moet je ook weten. Het is wel iets lastiger, maar het valt best mee hoor!

We beginnen weer met de eerste verkeersregel. Die ken je inmiddels al: **links houden**, maar er is iets bijgekomen. Luister maar

Je kunt met een fiets wat harder of wat langzamer rijden. En dan kunnen er drie dingen gebeuren: je komt iemand tegen, je haalt iemand in, of je wordt zelf ingehaald.

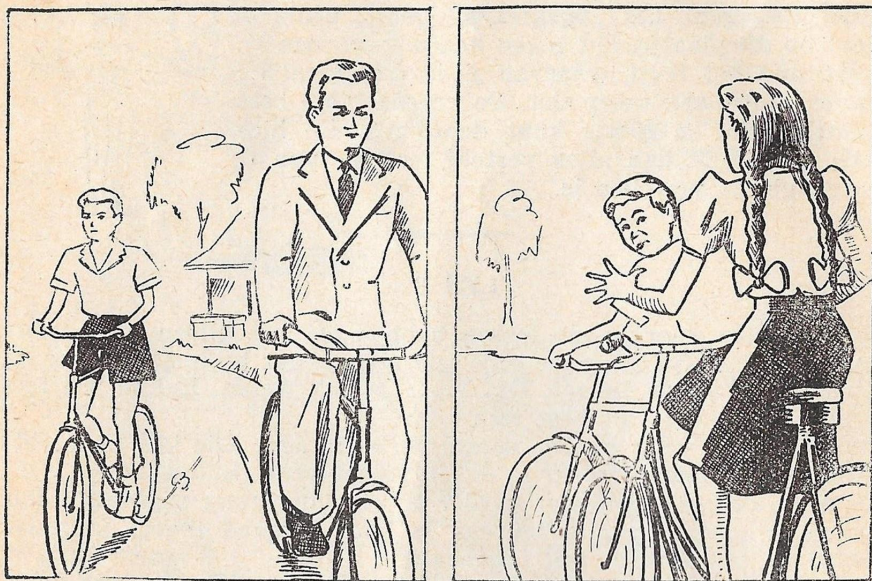
Als je een ander tegenkomt, wijk je zoveel mogelijk uit naar **links**. Haal je iemand in, dan wijk je **voldoende** uit naar rechts. En als je ingehaald wordt, wijk je **zoveel** mogelijk uit naar links.

Ik weet nu wat je denkt. Waarom wordt het toch zo lastig gemaakt. De ene keer **zoveel mogelijk**, dan weer **voldoende**! Maar anders kan het heus niet gezegd worden. Luister maar.

Wat zou er gebeuren als we bij het inhalen zouden zeggen **zoveel mogelijk** naar rechts? Je zou steeds, als je iemand inhaalde, helemaal

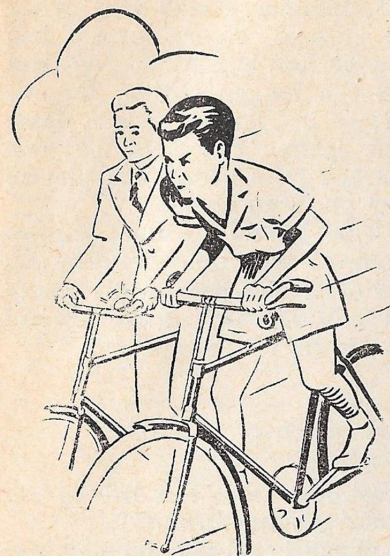
naar rechts moeten gaan, dus naar het weggedeelte waar je niet thuishoort. Je weet toch, dat dit weggedeelte bestemd is voor auto's en andere voertuigen, die je passeren! En je zou dus steeds als een dolle over de weg slingeren, van links naar rechts en dan weer van rechts naar links. Dat kan dus niet. Daarom staat er **voeldoende** naar rechts. Dat betekent, dat je **niet vlak langs** de andere persoon mag rijden tjoekoeren heet dat in jongenstaal. Reuze leuk als dat meisje erg schrikt en je kijkt lachend om! Maar, mijn dappere jongen, dat doe je heus niet bij een mijnheer met een stevige nek en spieren als kabeltouwen. Reken maar van niet! Doe het dan ook niet bij andere mensen, die niet zo sterk zijn.

En, als je ingehaald wordt, hoe zouden we dan kunnen zeggen **voeldoende**? Je weet toch niet wat **voeldoende** is, of je zou steeds moeten omkijken en dat kan natuurlijk ook niet. Dus hier geldt ook weer **zoveel mogelijk**. En als je elkaar tegenkomt gaat dus ieder voor zich **zoveel mogelijk** naar links en er gebeurt niets.

Je passeert elkaar zonder ongelukken.

Welke regels gelden er nog meer bij het inhalen?

1e. Als je ingehaald wordt, mag je je snelheid niet verhogen. Harder gaan rijden is dus niet geoorloofd. Als dat mocht, zou het inhalen een wegwedstrijd worden. Jij gaat harder en natuurlijk hij ook. En dan jij weer en dan hij weer. Op die manier zou alleen de jongen met een pracht race-fiets iemand anders kunnen inhalen. Dat kan dus ook niet.

2e. Je mag niet inhalen, als je geen vrij uitzicht hebt. Je moet dus kunnen **zien**, dat er ingehaald **kan** worden. Is het te druk of te mistig of als je in een bocht bent, dan mag je **niet inhalen**. Dat is toch duidelijk!

3e. Als je iemand wilt inhalen, moet je een teken geven. Natuurlijk, hoe zou hij anders weten dat

je wilt inhalen. Hoe zou hij dan ruimte voor je kunnen maken door **zoveel mogelijk** naar links te gaan?

Hoe moet je als wielrijder die waarschuwing geven?

Je moet natuurlijk iets hebben, waarmee je geluid kunt maken. Maar daar kan je niet, zoals je dat zelf zou willen, alles voor gebruiken. Stel je voor! Er zou dan een fiets zijn met een grote scheepsbel, een ander zou een toeter gebruiken, of een fluit en weer een ander zou misschien een ratel gebruiken. Er zouden grappenmakers zijn met een misthoorn of een gong, kortom, je zou nooit weten wie en wat er zoal achter je aan kwam rijden. Er zou veel kabaal zijn, dat staat wel vast. Sommigen zouden dat misschien erg leuk vinden, maar dat kan toch niet.

We hebben nu geregeld dat elk voertuig zijn eigen waarschuwingsmiddel moet hebben. Voor een fiets is dat een gewone fietsbel. We weten dan, daar komt een fiets. Horen we een sirene, dan weten we dat dit betekent „Pas op jongens, alles opzij, daar komt de brandweer, er moet voorrang gegeven worden!”

Ik heb wel eens een jongen gezien — en gehoord —, die had een reuze claxon op zijn fiets. Hij deed daar erg stoer mee. De meisjes bleven bewonderend stil staan op straat. Jammer, flinke vent, maar het mag nu eenmaal niet! En, eerlijk gezegd, stoere knaap, ben je dan zo'n flinke vent, omdat je een claxon kon **kopen**? Je bent wel gauw tevreden met jezelf! Ik heb eens 'een jongen gezien, die een hollend paard tot staan bracht en daarmee het leven van een dame en haar kindje redde. En toch had die jongen een fiets met een gewone fietsbel. Niets bijzonders. Als je een fiets koopt, een nieuwe fiets bedoel ik, is er dan ook een fietsbel op, geen claxon.

En dan nog iets. Een fietsbel is iets waar **geluid** uit moet kunnen komen. Niet alleen maar en rond glimmend ding op je stuurstang met niets erin! Ik zeg dat speciaal voor die leuke jongen, die zoiets op zijn stuur had en toen dacht: „Ik heb ze tuk”. Maar hij had niemand tuk. Hij kreeg prompt een bekeuring, reken maar!

LES 4.

We hebben nu gesproken over waarschuwen met een bel bij het inhalen. Zijn er nu nog andere regels voor „waarschuwen”?

Ja, telkens als dat **nodig** is. Als je bijvoorbeeld een botsing ziet aankomen. Als er iemand onoplettend is. In die gevallen waarschuw je met je bel of desnoods door hard te schreeuwen „Pas op daar, uitkijken!”

En dan zijn er nog waarschuwingen met je arm, die we „tekens” noemen.

Als je gewoon dóór blijft rijden, met dezelfde vaart, dan hoef je natuurlijk niets te doen. Maar, wil je links afslaan, of rechts, ga je langzamer rijden of stoppen, dan geef je een teken. Dan waarschuw je en dat doe je zó, dat de persoon achter je tijd heeft om daar rekening mee te houden. Nooit dus het teken en direct daarop naar links of naar rechts gaan, of stoppen. Je had dan net zo goed dat teken niet behoeven te geven.

Gaan we naar links, dan de linkerarm uitstrekken. Rechts, dan de rechterarm. Gaan we langzamer rijden, dan wordt de rechterarm langzaam op en neer bewogen. Dat betekent: „**Pas op, kalmpjes aan, ik ga langzamer rijden**”.

En als je gaat stoppen, steek je de arm omhoog. Dat betekent „Pas op, remmen aan, ik ga stoppen”.

Deze tekens zijn voorgeschreven. Je moet ze **altijd** geven als dat nodig is. Maar nu vraag je misschien „Ik heb nog wel andere tekens gezien ook”. Je bedoelt het teken dat ze geven bij een viersprong: rechter- of linkerarm recht vooruit. Daarmee willen ze zeggen „Ik doe niets bijzonders, ik ga niet links en niet rechts, zie je dat?”

Ja, dat is niet voorgeschreven. Dat hebben de weggebruikers zelf uitgevonden. En daarom wordt dat ook trouw gegeven. Nou, ik heb er geen bezwaar tegen. Als je dat zo graag wilt, vooruit dan maar. Zeg dan maar „ik doe niets bijzonders, ik ga vooruit”. Maar geef dan ook de tekens, die wel zijn voorgeschreven en die erg **nodig** zijn. Dat is eerlijk.

Dan zie je nog wel eens iets anders. Een draaiende beweging met de linker- of rechterarm, net alsof ze gaan koffiemalen. Ook dit teken is door de mensen zelf uitgevonden. Met de linkerarm betekent het „Ik ga naar **rechts**” en rechts natuurlijk „Ik ga naar **links**”.

Dit wordt gedaan, omdat de auto's nu geen richtingaanwijzers meer hebben. Je weet wel, een rood pijltje, dat ze uitsteken als ze van richting veranderen. Soms ook hebben ze nu een flikkerlampje. Een linker flikkerlampje betekent „Ik ga naar **links**” en omgekeerd. In Holland hebben de auto's allen een richtingaanwijzer, hier na de oorlog niet meer. Daarvan dan die zelf uitgevonden tekens. Dat weet je dus weer.

En nu de vraag, „waar moet ik als fietser rijden?”

Nu, dat is niet lastig. Precies als bij de voetganger, die op het voetpad thuishoort, is de fietser op het **rijwielpad**.

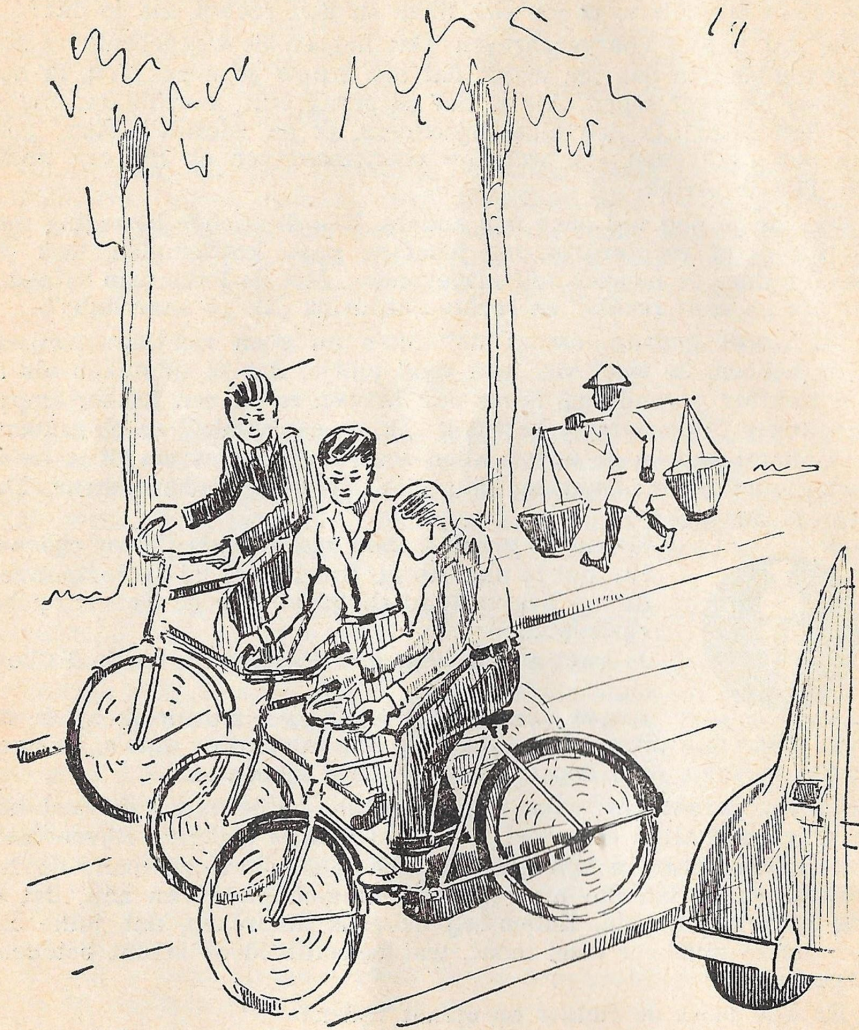
Je kunt weten waar een rijwielpad is als je dit bord ziet.

Als er geen rijwielpad is, dan natuurlijk op de rijweg. Maar dan uiterst links. De weg vrij laten voor auto's, en **nooit** op het voetpad, daar **liep** je op toen je nog klein was.

Nu zeg ik wel veel wijze woorden tegen jullie, maar ik weet het, je krijgt **niet** altijd een goed voorbeeld van de ouderen. Bijvoorbeeld van die mijnheer in zijn grote wagen. Die wordt zo maar op het trottoir gezet. En die meneer trekt er zich niets van aan, dat er nog voetgangers zijn. Zullen wij nu eens afspreken, dat jullie aan die oudere mijnheer eens toont, wat beleefdheid op straat betekent. Afgesproken!

En hoe moet de fietser op straat rijden?

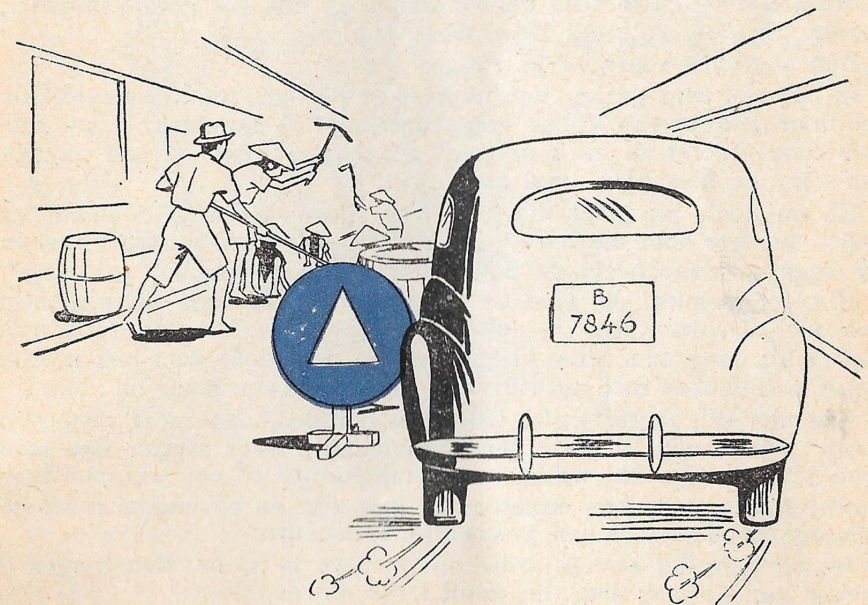
Op een rijwielpad, niet met zóveel personen naast elkaar, dat er voor anderen geen ruimte meer overblijft. Als het pad breed is, dan is er geen bezwaar tegen dat je met z'n tweeën rijdt. Is het pad erg

breed, dan zelfs met meer. Als je maar op de linkerhelft blijft en andere mensen niet hindert. Maar als de weg smal is, dan zou het kunnen gebeuren dat je alleen moet rijden. Leuk is dat niet, vooral als je iets heel gewichtigs te vertellen hebt. Maar wij zul'en er in het leven aan moeten wennen iets te doen, dat minder leuk is. Bijvoorbeeld, boete betalen als je een proces-verbaal krijgt. En dan doen we toch maar liever iets, dat minder prettig is, zonder boete betalen.

Als je op de rijweg fietst, op een weg voor snelverkeer, dan nooit met meer dan twee personen naast elkaar. En, we weten het reeds, aan de uiterste linkerkant en nooit op de rechterhelft dan om een ander in te halen of, als de weg stuk is, dus bij wegherstellingen. En, dat weet je ook, als je moet oversteken, maar dan eerst een teken geven. Dat hadden we reeds afgesproken!

Ook de wielrijder wijkt steeds uit voor mensen, die niet van hun plaats kunnen gaan. Je weet wel, voor wegwerkers, en voor mensen, die aan telefoon- en waterleiding werken.

Daar staat dan wel een bordje bij; een vierkant blauw bord met een witte driehoek. Dat wil zeggen „Voorzichtig rijden”. Ook voor de wielrijder geldt de regel: **uitwijken** voor gebrekkigen. Je kent de tekens toch nog wel? Een plaatje op het achterspatbord en die witte wandelstok met de rode band.

Iemand, die op een fiets rijdt is een bestuurder. Voor bestuurders is er heel wat geregeld. Ik zal het nu niet hebben over chauffeurs of koetsiers. Ik zal je alleen vertellen wat je moet weten als bestuurder van een fiets.

In de eerste plaats met je weten — en dat geldt voor **iedereen** —, dat je de bevelen van de politie direct moet opvolgen. Dat moet je ook doen al denk je, dat je gelijk hebt. Meestal is dat niet zo. Die mannen van de verkeerspolitie zijn zeer goed thuis in de verkeersregels en zij weten het dus heus wel. Dus je begint met te gehoorzamen. Als **jij** gelijk hebt, komt dat later wel terecht.

Denk er wel om; de politie heeft veel macht en kan zelfs geweld gebruiken om zich te doen gehoorzamen. Ze kan het rijwiel in beslag nemen. En dus, volg elk bevel direct op!

Dan nog even een apartje.....

Ik heb wel eens gezien, dat jongens of meisjes, die afgehaald worden door de auto van Vader, zelf sturen met de chauffeur naast zich. Daverend! Liefst zo hard mogelijk wegrijden, bewonderend nageken door de hele klas, knal zeg!

En nu denk je: „Dat mag. Ik leer rijden. Er zit een chauffeur naast me, wie doet me wat!”. En er zijn zelfs oude en wijze mensen die zeggen „daar heeft de politie niets mee te maken, dat mag!”.

Mis, jonge man! Je weet er niets van en die oude wijze mensen **ook** niet. Daarom lees je ook dit boekje. Dat hoop ik tenminste. Natuurlijk mag men leren chaufferen en dan moet men ook iemand naast zich hebben met een rijbewijs. Maar er is een maar bij

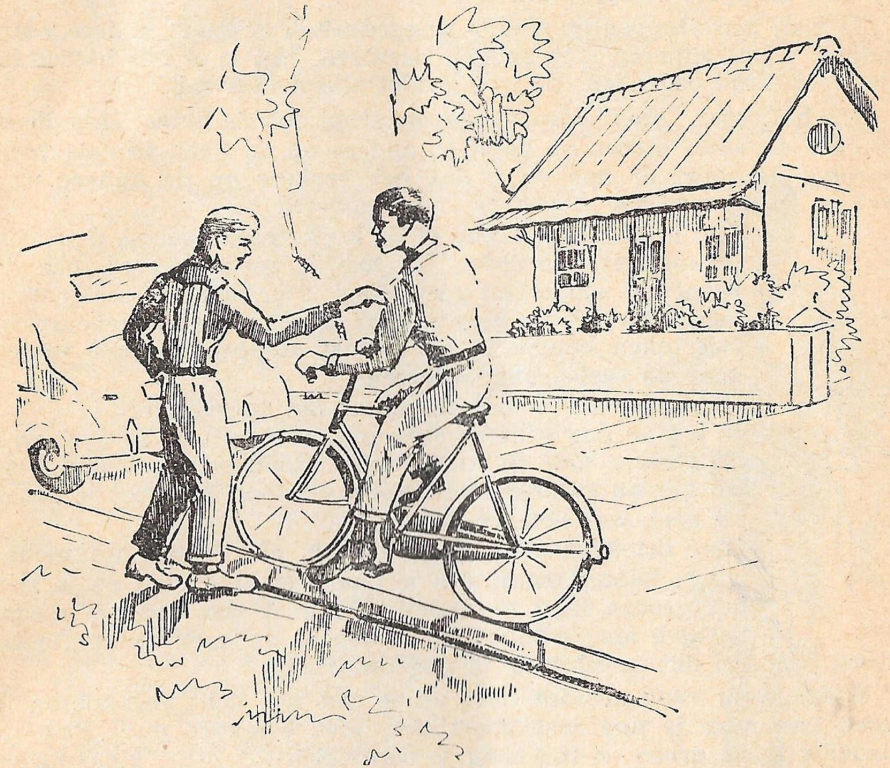
Als men een motorrijwiel wil leren berijden, dan moet men minstens 16 jaar zijn. Wil men een personenauto leren sturen, dan moet men 18 jaar zijn. En wil men een vrachtauto of een autobus leren besturen dan moet men minstens 21 jaar zijn, en bovendien reeds het rijbewijs **hebben** voor een gewone personenauto.

Je ziet dus, het is een beetje anders dan je dacht. Een jongen of meisje van 14 jaar mag dus **nooit** leren sturen.

En het beroerdste is, dat die chauffeur, die naast je zit, en die het had moeten weten, nu door jou ook het haasje is. Dat wil je toch zeker niet?

Je wacht dus tot je 18 jaar bent. Je bent nog heerlijk jong. Je hebt nog de tijd.

En nu de regels voor bestuurders.

Je mag op de rijweg alleen stoppen op de uiterste linkerkant en dan alleen maar, als er geen plaats is om op een berm, buiten de weg, halt te houden.

Zonder noodzaak stop je niet in bochten of op veelsprongen (driesprong, viersprong) en op bruggen.

Ze hebben er bij gezegd „zonder noodzaak” en dat betekent, dat je natuurlijk niet strafbaar bent, als je op die plekken stopt, omdat je niet verder **kunt** rijden. Als het verkeer bijvoorbeeld is stilgelegd. Ook niet een auto, die een lekke band heeft.

Maar dat betekent ook, dat je daar niet stopt om het laatste voetbalnieuws te bespreken! Ook niet om uit te leggen, waar je dat „leuke, grappige stofje” kunt kopen!

Je mag niet stoppen op smalle weggedeelten of naast andere voertuigen, zodat anderen niet kunnen passeren. Het is steeds hetzelfde. Je moet altijd bedenken; de weg is **niet** alleen voor **mij**.

Als het teken „**stop**” wordt gegeven, stopt ook de fietser. Als die er is vóór de witte streep op de weg, anders op de hoek van de veelsprong. Je zorgt er dus voor, dat het verkeer op de andere weg **vrij** is. Daar werd het stopteken voor gegeven!

Ben je de witte streep of de hoek reeds voorbij, dan mag je nog net doorrijden. Ik heb je reeds gezegd, hoe de agent het stopteken geeft. Dan is er nog een ander stop teken. Dat wordt gegeven als er een ongeluk gebeurt is. Dat teken betekent: **alles moet stoppen, op alle wegen naar de veelsprong, iedereen.**

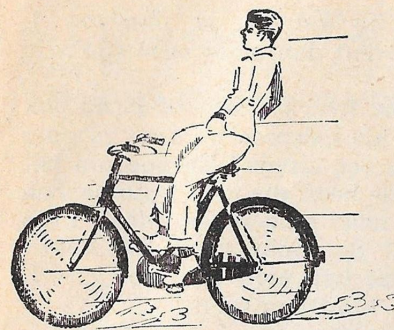
Hiernaast zie je hoe de agent dat teken geeft.

Ik wil nu nog eens spreken over die lichten. Je weet wel, die groene, gele en rode lichten. Rood betekent **stop**. Dat weet je nu wel. **Groen** betekent **vrij**, ook dat weet je. Maar nu **geel**, wat betekent dat

Geel betekent eigenlijk ook stop. Het is een waarschuwing; luister maar. Als je naar het licht rijdt en je ziet het groene licht veranderen in geel, dan stop je reeds, behalve als je de witte streep of de hoek reeds gepasseerd bent. In dat geval mag je nog doorrijden.

Als je voor **rood** gestopt hebt en je ziet het licht veranderen in **geel**, dan mag je **nog niet** doorrijden. Het betekent nu: „Pas op, dadelijk komt **groen** en dan mag je doorrijden klaarmaken voor vertrek!”

Als op de viersprong dus **geel** brandt, dan stopt iedereen nog van alle kanten. Alleen zij, die de streep of de hoek reeds voorbij waren mogen door.

met iemand achter je en daarbij omkijken, of met je beide handen pakjes vasthouden. Je mag dus niet zó rijden, dat je niet steeds direct alles kunt doen om een ongeluk te voorkomen als er iets bijzonders gebeurt.

Ik heb ook een jongen gezien, die had een paar touwtjes aan zijn stuur gebonden. Hij reed heel parmantig en dacht kennelijk dat hij op de zwarte hengst van Winnetou zat. Heb jij wel eens een plaatje gezien van Winnetou, die een stuurstang had op het hoofd van zijn hengst? Ik niet, dus geen teugels bij een fiets en geen stuurstang bij een paard. Blijf nu rijden zoals het hoort. Handen op het stuur!

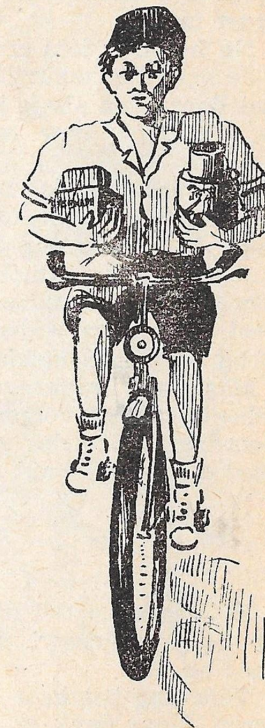
Nu weet ik wat je zeggen wil. Ik voel het! Ik zal daar dan direct op antwoorden.

Je wilt zeggen „Wat zou dat nu; wat kan er nu gebeuren als ik nu eens wat bijzonders doe. Als iedereen nu rustig rijdt is dat toch zo erg niet?”. Maar nu loop je toch vast makker. Je bedoelt, als iedereen zich aan de regels houdt, kan het toch geen kwaad dat jij dat niet doet, dat jij wat kunststukjes uithaalt! Ja, dat is zo. Als iedereen ging rijden en bij zichzelf dacht „Nu zal ik erg voorzichtig zijn, ik zal goed uitkijken want Jan, Piet of Broer

Kan het anders? Probeer jij dan wat beters te verzinnen. Geloof me, het gaat niet. Ze hebben er goed over nagedacht en het kan heus niet anders.

Je mag niet zó rijden, dat je je stuur niet in je macht hebt. Ik zal je uitleggen wat dat wil zeggen.

Je mag op de fiets geen kunststukjes uithalen. Je mag bijvoorbeeld niet met losse handen rijden of het bovenlichaam achterover buigen. Ook mag je niet spreken

gaat de mensen eens tonen, hoe flink hij wel is", ja, dan zou ik zeggen „vooruit dan maar. Laat die knalvent dan maar eens zijn arm of been breken; moet-ie zelf weten!"

Maar als jij zo mag rijden, waarom dan Bert of Kees of Henk ook niet. Ja, waarom dan niet iedereen? En als iedereen nu eens zo ging rijden, wat hadden we dan, een straat of een circus? En hoe zou het dan moeten met die oude dame en die oude heer, die geen auto hebben en langzaam voorzichtig op hun fietsje naar huis rijden. Moeten die ook een arm of een been breken omdat jij, flinke vent, wilt tonen dat je met losse handen kunt rijden? Dat kan niet, dat voel je wel. De straat is geen circus en jij bent geen kunstenaar.

Je mag je niet door een ander laten voorttrekken karretje, motor, auto je weet wel. Je laat ook direct los als je een agent ziet aankomen. Doe het dan ook niet als er geen agent in de buurt is.

Nu komt er iets ernstigs.

Je mag niet doorrijden als je een ongeluk hebt gehad. Je mag ook niet doorrijden als je iets hebt stuk gemaakt. En je mag een gewonde, die door jouw schuld gewond is, niet zo maar zonder hulp achterlaten.

Wel heel erg, dat het nodig was, dit te regelen. De stoere knaap, die het flauw vindt, om alles te doen zoals het hoort, loopt weg, rijdt weg, als hij een ongeluk heeft veroorzaakt.

Je mag alleen vluchten als je eigen leven in gevaar zou zijn. Bijvoorbeeld als de mensen, boos geworden omdat je zo onvoorzichtig reed, je zouden willen aanvallen. Maar dan moet je **direct daarna** je bij de politie melden en alles vertellen wat er gebeurd is.

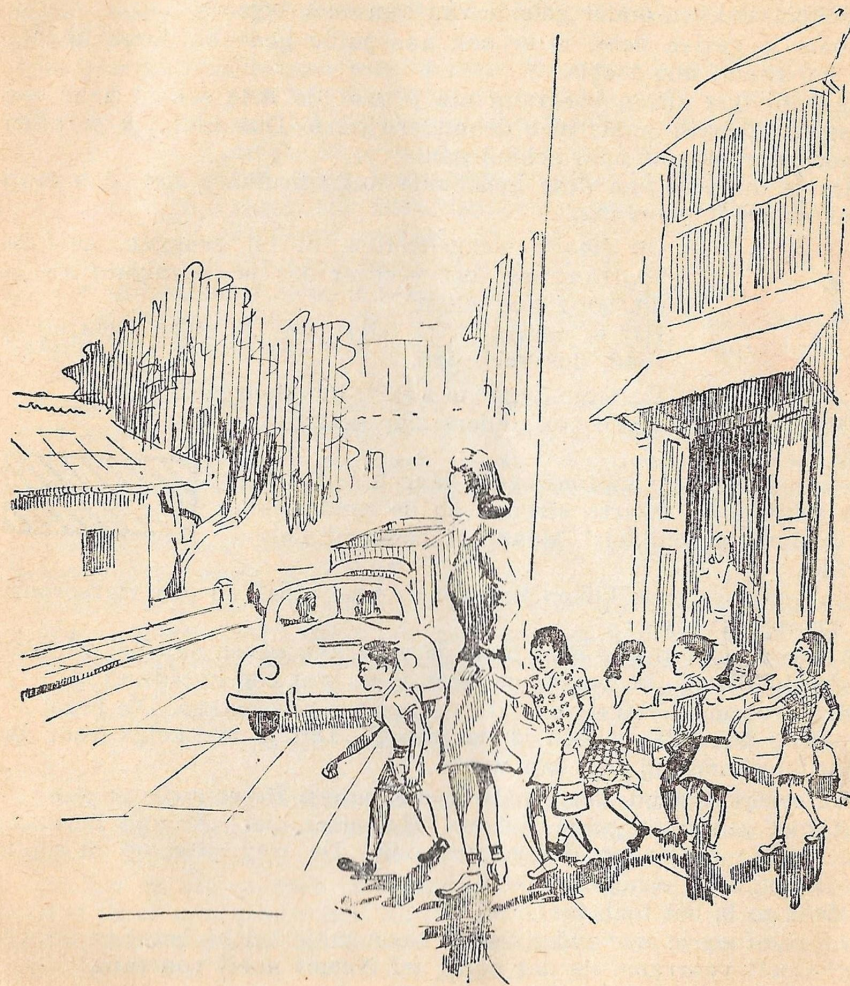
Maar laat ik hierover nu verder zwijgen. Ik hoop dat dit nooit zal gebeuren. In de volgende les wil ik iets lastigs met jullie bespreken. Voordat ik dat doe moet je de voorgaande lessen nog maar eens goed doorlezen, want anders zal je er misschien moeite mee hebben.

LES 5.

Wij zijn nu zo ver dat we de regeling van **voorrang** gaan bespreken. Ik heb je al gezegd, dat dit niet zo eenvoudig zou zijn, dus let maar goed op.

Voorrang betekent eigenlijk, dat iemand **vóór** een ander moet passeren. Maar denk er om, **recht** op voorrang heb je nooit! Er moet

voorrang worden gegeven. Ja zie je, dat is toch een beetje anders. Als je bijvoorbeeld voorrang zou hebben, dan mag je toch **niet** doorrijden als je ziet, dat hierdoor een ongeluk zou kunnen gebeuren. Je moet dus altijd voorzichtig zijn en blijven!

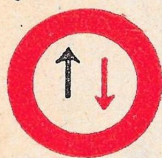

Nu is dit zó geregeld. In de eerste plaats zijn er mensen, die op de weg moeten zijn, voor dienst bijvoorbeeld. Die moet je altijd voorrang geven. Tot deze weggebruikers rekenen we: trams, brandweerauto's, ziekenhuisauto's, auto's voor hulpverlening (kraanauto's, sleepwagens) begrafenistoeten, militaire troepen, politie-troepen, optochten en schoolkinderen onder geleide van hun onderwijzers.

Zoals je gezien hebt, is er ook aan jullie gedacht. Leuk hè, we zijn zo kwaad nog niet!

Je hebt dus alleen voorrang als je met de hele school naar een museum of park gaat, met de onderwijzers. Dus niet als je allen samen naar huis of naar school gaat!

Als je dus één van deze genoemde weggebruikers ziet, dan stap je af en geeft voorrang.

Op smalle weggedeelten, of bij bruggen, geef je voorrang aan het verkeer dat je tegenkomt als je dit bord ziet staan!

Het is makkelijk te begrijpen! Je eigen richting is rood, dus **verboden**.

De tegenligger is **zwart**, dus **doorgaan**.

Het kan op bruggen ook anders zijn aangegeven.

Dat zie je veel op buitenwegen, daar hebben ze dan schuine en zwarte strepen op de muurtjes bij de brug geschilderd. Maar dat betekent hetzelfde.

Nu gaan we eens kijken hoe het er mee staat op een viersprong, bij kruisend verkeer.

Als je op een zijweg bent moet je voorrang geven aan het verkeer op de Hoofdweg. Ja, maar hoe weet je nu wat een hoofdweg is?

Er is een makkelijke regel, die de mensen zelf maken. Die regel is: „De weg waar **Ik** op ben is hoofdweg”. Dat is makkelijk voor **Ik**, maar hoe moet **jij** dat dan weten.

En eerlijk gezegd, het zijn heus niet alleen fietsers die zo denken. Ook niet alleen jeugdige fietsers. Helemaal niet! Er zijn heren in heel mooie auto's en die zeggen ook „De weg, waarop ik rij is hoofdweg, alles opzij, daar kom ik aan!”

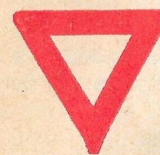
Maar zo is het toch niet.

Jongelui, op je eenvoudig fietsje, doen jullie het nu beter en beleefder! **Geeft voorrang** als dat nodig is! **Neemt nooit voorrang!**

Hoofdwegen buiten de stad worden aangewezen door de Regering. Je kunt deze wegen herkennen aan een rode band om de kilometerpalen.

Ook de wegen in de stad voor het doorgaand verkeer worden door de Regering aangewezen. Wegen voor het doorgaand verkeer zijn wegen, welke gevolgd kunnen worden om weer op de buitenwegen te komen.

De overige hoofdwegen worden door de gemeenteraad vastgesteld.

Om het de mensen nu makkelijker te maken worden bij de kruispunten borden opgehangen. Witte driekantige borden, met de punt omlaag. Dit is het enige bord met de punt omlaag en een rode rand. Dit bord betekent: **geef voorrang aan het kruisend verkeer**. Je ziet het hiernaast afgebeeld.

Dit bord wordt ook geplaatst bij de kruising van

twee hoofdwegen of twee gewone wegen als dit nodig is.

Als je dit bord niet ziet, dan zou je voorrang **kunnen** hebben. Maar daarom mag je nog niet zo'n kruispunt met een grote vaart passeren. Er zijn nog andere mensen op de weg!

Maar als er helemaal geen bordjes geplaatst zijn, dan wordt voorrang gegeven aan het verkeer van **links**, als men ongeveer gelijktijdig bij de viersprong aankomt. Iemand, die dus reeds op de viersprong is en de hoek gepasseerd is, mag dus **door**, ook al zou hij van **rechts** komen.

Als men het niet **zeker** weet, dan niet doorgaan. Dus geen voorrang **nemen** maar voorrang **geven!**

Denk er eens over na. Als je voorrang neemt, dan kan je misschien enkele minuten eerder thuis komen. Maar het kan ook gebeuren, dat je enkele maanden later thuis komt. Maar dan via het Hospitaal! Ook is het gebeurd, dat mensen hierdoor **nooit** meer zijn thuis gekomen.

Als je een erf wilt verlaten, moet je je eerst overtuigen, dat de weg vrij is. Met andere woorden, dat je mee kunt doen aan het verkeer.

Denk er aan, een bestuurder van een auto weet heus niet vooruit, dat jij op de weg wilt komen. Dit is vooral van belang, als je **rechtsaf** moet slaan, dus aan de overkant van de weg moet zijn.

En hoe is het nu met het meenemen van een ander op de fiets?

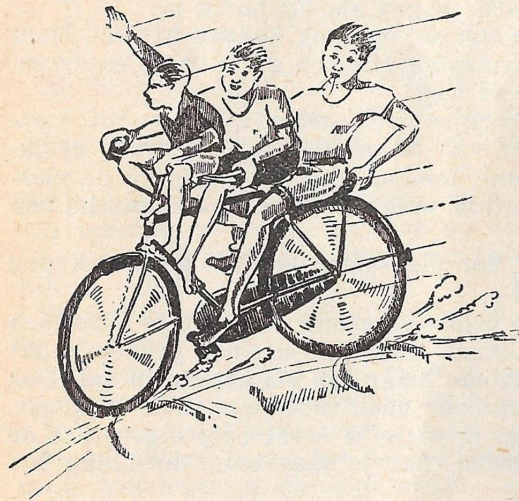
Wat ik er van gezien heb, zo de laatste tijd, is het al heel treurig gesteld met wat daarvan bekend is. Iedereen doet maar zo'n beetje wat hij zelf wil.

In de eerste plaats, een gewone fiets is gebouwd voor één persoon. Als je met je tweeën wilt rijden, koop dan een tandem. In Holland mag je dan ook een volwassen persoon niet meenemen op je fiets, alleen maar kleinere kinderen.

Nu konden we deze regeling hier niet zomaar overnemen. Kijk eens. Er zijn heel afgelegen streken, zonder autobussen. In die streken is de fiets het enige middel om naar de passaar te kunnen gaan. En toen hebben we gezegd „vooruit dan maar, je mag een ander persoon meenemen. Maar er moet een zitplaats voor deze mederijdende zijn ingericht”.

Er moet een daarvoor geschikte bagagedrager zijn gemaakt. of een stoeltje. Er moet een voetrust zijn, omdat het gevaarlijk is als de benen zo maar naast het wiel slingeren.

Je ziet ze hier zelfs met zijn drieën rijden. Er is dan een heel ingewikkeld systeem van voortbeweging. De jongen op de bagagedrager trapt, de jongen op het zadel stuurt en de jongen op het stuur kijkt uit! Ze denken zeker dat ze in een onderzeeër zijn! En als er een ongeluk gebeurt, dan is het niet: Twee vliegen in één klap, maar drie vliegen in één klap. Geweldig hè, drie kreupele jongens en misschien erger. Bewaar je lef voor later jongens, als iedereen er wat aan heeft. Doe nu maar gewoon zoals het moet!

Het kan ook gebeuren, dat het meenemen van een ander op de fiets helemaal verboden is door de Gemeenteraad. Dat merk je dan wel vanzelf.

Je mag een stilstaande tram **niet** voorbij rijden aan de zijde, waar de passagiers uitstappen. Dat mag je wel, als er een vluchtheuvel is.

Een fiets moet voorzien zijn van een goed werkende rem. Je moet er dus heel vlug mee kunnen remmen. Het doet er niet toe of dit nu een terugtraprem is of een ander soort. De rem moet goed werkend zijn, je schoenen, waarmee je over de grond sleept, zijn geen rem.

Van zonsondergang tot zonsopgang — dat betekent hier dus van 6 uur 's avonds tot 6 uur 's morgens — moet een rijwiel van een lamp voorzien zijn, die **voorwaarts** een helder, ongekleurd of geel licht uitstraalt, waarmee de weg tot hoogstens 15 meter vóór het rijwiel verlicht is. Je mag dus geen **verblindend** licht gebruiken. Een eenvoudig olie- of kaarslampje is reeds voldoende. En als je heel rijk bent en een vette spaarpot hebt, dan kun je een elektrische lamp kopen. Maar richt de lamp dan zó, dat de weg hoogstens 15 Meter voor het rijwiel verlicht is. Omdat jij een vette spaarpot hebt, behoef je andere mensen toch niet te hinderen.

Op het achterspatbord moet een lampje zijn, dat **achterwaarts** een **rood** licht uitstraalt. En heb je zo'n lamp niet, dan kan het ook met een reflector, die daarop vallend licht duidelijk zichtbaar rood terugkaatst. De bestuurder van een auto weet dan „oppassen, daar is een wielrijder”.

Als ik dan nog zeg, dat je in de stad geen onnodige geluidsigna'len mag geven — je weet wat ik bedoel, zo'n hele rij jongens achter elkaar die allemaal bellen —, dat je niet mee mag doen aan een wedstrijd waarvoor geen vergunning is gegeven, dan hebben we alles gehad behalve de borden. Ik heb je nog beloofd ook die uit te leggen, maar dat doe ik dan in de volgende les.

LES 6.

In deze laatste les zullen we het hebben over de verkeersborden, die je overal in de stad en daarbuiten aan de kant van de weg kunt zien staan. Die borden onderscheiden we in drie soorten. Er zijn borden die je waarschuwen, borden die je zeggen wat je niet mag doen en borden, die bevelen wat je moet doen.

In de eerste plaats heb je de waarschuwingsborden. Dat zijn driekantige borden, zwart met een rode rand en de punt naar boven. Het enige bord met de punt omlaag ken je al. Herinner je nog welk bord dat is? Precies, voorrang geven.

Op die waarschuwingsborden is een witte tekening gemaakt en die tekening zegt je, waarvoor je moet oppassen. Laten we ze eens bekijken.

Dit bord zegt je Pas op, er is een wegwijziging!

Hier wordt gewaarschuwd voor een spoorwegovergang zonder hek, je ziet dan ook een locomotief!

Dit is een spoorwegovergang met een hek!

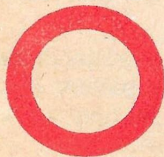
Dit bord zie je bij een bocht.

En bij een stijging zie je dit bord. Makkelijk hè!

Het tweede soort bord zegt je: **mag je niet doen**. Het is een rond, wit bord met een **rode rand**. Wij zien altijd iets roods, als iets verboden of gevaarlijk is. Gevaar, ook voor een proces-verbaal!

Wij beginnen nu bij het begin.

Een wit bord met alleen maar een **rode rand** betekent **verboden** voor **alle** verkeer, voor **iedereen**. Ook voor jou Henk, met je prachtige fiets, die je o zo graag wilt tonen aan je vriend. Gaat niet; dat geldt ook voor jou, kerel!

En als de weg alleen voor een bepaalde weggebruiker verboden is, dan komt er een tekening in die zegt, wat verboden is. Hier volgen enige borden:

Dit bord zegt: Verboden voor auto's.

Met een fiets: Verboden voor rijwielen.

Als er een getal in staat betekent het: Verboden meer dan b.v. 40 KM. te rijden. En dat is zelfs voor jou te veel!

Er zijn nog een paar andere dingen die men kan verbieden. Bijvoorbeeld geen signalen geven. We tekenen dan een toeter met een rode streep er door.

En nu niet leuk zijn en toch gaan bellen en met een onschuldig gezicht zeggen „Ik dacht dat je alleen maar niet mocht toeteren!” Je weet het nu. Ze zetten dit bord bij ziekenhuizen of kerken, als er een dienst gehouden wordt. Dus wij rijden die gebouwen voorbij, maken geen geluidsignalen en zijn heel voorzichtig.

Een doorgestreepte P betekent **niet parkeren**.

En dit natuurlijk **niet rechtsaf**. Je ziet het toch!

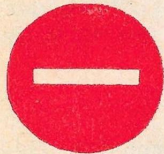
Een doorgestreepte terugkerende lijn: **niet omkeren, niet draaien**.

En dit bord betekent natuurlijk **niet inhalen**.

En dan nog een **mag niet bord**. Helemaal wit met een rode rand betekent **verboden** voor **alle** verkeer. Dat weet je al. Maar een bord met een **witte** streep betekent **verboden** voor **alle** verkeer in **deze** richting. In de andere richting mogen dus **wel** fietsen, auto's en karren rijden. Als je dit bord ziet, moet je aan de overkant wezen of misschien wel een heel andere weg nemen om te kunnen rijden.

Hier is dat bord, dat betekent **één richting verkeer**. Je ziet het op heel smalle wegen, als het onmogelijk is om dubbel verkeer toe te laten. Of wel op heel brede wegen met een pad er tussen, op welke weg alleen maar **links** verkeer mag komen.

Als je nu een straat uitkomt en je moet rechtsaf, maar je ziet dit bord staan, dan betekent dat **mag niet, alleen links af**. En als je het toch doet dan loop je kans, dat je tegen een fiets, of erger, tegen een auto oprijdt. Dus, **sla dan ook niet rechts af!**

Dan hebben we de borden: **mag wel**, of beter gezegd: **moet zo en niet anders**. Deze borden zijn **blauw** met **witte** tekeningen en ook weer rond. Een paar ervan weet je al. Het bordje voor **voetpad** en het bordje voor **rijwielpad**. Als je dus deze borden ziet dan betekent dat niet, hier mag je lopen of hier mag je fietsen. Neen, **hier moet** je lopen en **hier moet** je fietsen. En andere weggebruikers, zoals b.v. auto's **mogen** hier **niet** komen. Behalve dan om over te steken als dat nodig is. Maar dan met een teken, en, weet je het nog? Juist, zo kort mogelijk!

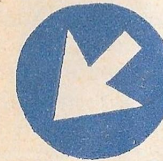
Hier volgen dan nog een paar van deze **moet zo en niet anders** borden:

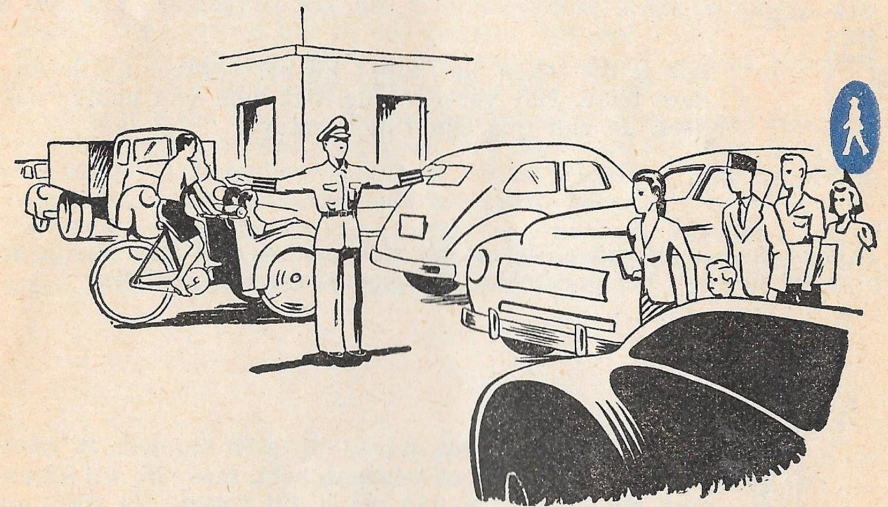
Dit bord betekent: **ruiter**, hier **moet** je rijden.

Dit **moet je doen** bord met horizontale pijl betekent **linksaf**, niet **rechtuit**.

Hetzelfde bord met de pijl omlaag betekent **hierlangs rijden**, als je b.v. wil afbuigen, of bij een pleintje er omheen moet rijden. **Hierlangs en niet anders!**

En dan nog een paar tekens van agenten. Het is werkelijk allemaal heel gemakkelijk hoor!

Ik heb je al gezegd, als je een agent ziet, met beide armen uitgestrekt, en hij staat met zijn gezicht of zijn rug naar je toe, dan betekent dat: **beide kanten** van de weg **stop!**

Maar als hij maar één arm heeft uitgestrekt, dan stopt hij alleen maar het verkeer op de baan, waarover de arm is uitgestrekt.

Dit betekent dus het verkeer dat de agent van vóór nadert, het verkeer dat dus zijn gezicht ziet, moet stoppen.

Als je dit teken ziet, stopt hij het verkeer op de andere baan. Het verkeer dus, dat hem van achter nadert. Je ziet dus zijn rug en stopt!

Als je door mag rijden, draait hij zich om. Je ziet hem dan van op zij en hij geeft het oprijteken. Dat ken je reeds doorrijden.

En als hij alleen jou, Kees, wil laten stoppen, ik weet niet wat je gedaan of misdaan hebt, maar hij wil alleen met Kees spreken, dan zie je dit teken. Hij wijst op jou en op jou alleen en jij alleen moet stoppen.

Nou en dat is dan alles wat je moet weten. Lastig is het toch niet geweest. Jullie met je uitpuilende tassen vol boeken en schriften met allemaal geleerdheid, die ik al lang vergeten ben, jullie kunt dit toch ook wel onthouden. Ik ga dus eindigen. Maar eerst nog even een ernstig woordje.

Ik heb wel eens een grapje gemaakt. Ik meen het heus niet kwaad met je. Ik kan best wat door de vingers zien. Maar dan zie ik jou die zo erg gevaarlijk rijdt toch nog wel.

Je bent nog jong. Het leven ligt voor je. Het is dikwijls maar speelsheid van je, als je tegen de verkeersregels zondigt. Omdat je eigenlijk nog niet begrijpt, hoe gevaarlijk het is om in grote en drukke steden niet te doen, zoals het hoort.

In de laatste tijd zag ik advertenties, waarin diepbedroefde ouders meedeelden, dat hun zoon, hun dochter door een ongeval was heengegaan. Was dat nu nodig?

Spaar je ouders daarvoor. En vooral ook, spaar de ouders van je vriend of vriendinnetje hiervoor, omdat jij onvoorzichtig was. Weet je wel wat het zeggen wil, dit je hele verdere leven te moeten bedenken: „Mijn vriend heb ik een ongeluk bezorgd?”

Dit moet je bijblijven als een heel zware last en je hebt het toch niet gewild. Daar ben je een veel te fijne vent voor.

En, als je soms een van de ouderen iets ziet doen dwars tegen de regels in, denk dan niet „Hij doet het, dus ik ook”, maar toon het beter te weten. Laat hem eens zien dat de jeugd het beter doet. En dan zal er ook op verkeersgebied iets goeds komen.

De Amsterdamsche politie maakte een nieuwe, aardige slagzin, „Wees een Heer in het Verkeer” laat nu eens zien, dat ook een kleine jongen, zoals jij nog bent, reeds een heer kan zijn.

KONINKLIJKE DRUKKERIJ DE UNIE N. V.

STICHTING INDISCHE DOCUMENTEN